

Decizia nr. 406 din 06.09.2018
privind amendarea cu 10.000 lei a S.C. REALITATEA MEDIA S.A.
București, Șos. București-Ploiești nr. 172-176, corp A, et. 3, cam. 5, sector 1
C.U.I. 14080700
Fax: 0372 124 822

- pentru postul de televiziune REALITATEA TV

Întrunit în ședință publică în ziua de 6 septembrie 2018, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare în baza reclamațiilor înregistrate la CNA cu nr. 3383/18.04.2018 și 3543/24.04.2018 cu privire la edițiile emisiunilor informative „Realitatea de la ora 12.00” și „Ediție specială” de la orele 19.00 și 20.00, difuzate în ziua de 15.04.2018 de postul REALITATEA TV.

Postul de televiziune REALITATEA TV aparține S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 30.8/27.03.2001 și decizia de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011).

În urma analizării raportului de monitorizare și vizionării înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A. a încălcat prevederile art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 64 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului, toți furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.

Conform dispozițiilor art. 64 alin. (1), lit. b) din Codul audiovizualului :

(1) În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

b) informarea cu privire la un subiect, fapt sau eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.

Cu privire la conținutul edițiilor emisiunilor informative difuzate de postul REALITATEA TV în data de 15.04.2018, redăm din raportul de monitorizare, după cum urmează:

- **Realitatea de la ora 12.00**

A fost difuzată știrea cu titlul **SINECURĂ PENTRU CONSTANTINESCU, CONSTANTINESCU, LIBER LA ANGAJĂRI**. Conținutul știrii este următorul:

Prezentatoare: **Emil Constantinescu se bucură de mână liberă din partea Guvernului Dăncilă. În timp ce angajările la stat sunt blocate pe tot parcursul anului după o ordonanță de urgență dată pe vremea cabinetului Tudose, La Institutul Levantului în fruntea căruia se află fostul președinte au fost scoase la concurs 29 de posturi. Institutul se află în subordinea Senatului, condus de Călin Popescu Tăriceanu. De altfel, deși în trecut s-a lovit de numeroase refuzuri, autoritatea s-a înființat totuși cu girul lui Tăriceanu. În prezent, din consiliul**

consultativ al institutului, considerat o sinecură pentru Emil Constantinescu, fac parte numeroase figuri controversate. Știrea este ilustrată cu imagini cu Emil Constantinescu și Călin Popescu Tăriceanu, plimbându-se pe holul Parlamentului.

• **Ediție Specială, ora 19.00**

Moderator: Saviana Russu, invitați: Dan Bucura, jurnalist, Radu Ciobanu, profesor finanțe, Miroslav Stavre, analist de politică externă.

Teme discutate: situația în marile companii de stat, salariile bugetarilor, Institutul Levantului.

Titluri afișate pe ecran: *PRIME DE 25 DE ORI MAI MARI CA PROFITUL, TAROM: PE PIERDERE, DAR CU BENEFICII, TICHETE, BONURI, AJUTOARE ȘI CADOURI, SINECURĂ PENTRU E. CONSTANTINESCU, CONSTANTINESCU, LIBER LA ANGAJĂRI, INTENSĂ DIPLOMAȚIE CULTURALĂ, STUDIUL SPAȚIULUI NEDEFINIT PRECIS, ISACCL FACE ANGAJĂRI.*

Printre celelalte știri, a fost difuzată și aceea privind Institutul Levantului (reluare de la Realitatea de la ora 12.00), apoi este discutată în studio cu invitații:

Saviana Russu: *Proiectul acesta a fost contestat inclusiv de Academia Română, ca să nu spunem că și Guvernul Cioloș s-a opus la vremea aia din cauza faptului că aproape 500 de mii de euro erau alocate pentru funcționare din fondul de rezervă al Guvernului. Întrebarea este cât de corectă Dan Bucura, domnule Ciobanu, domnule Stavre Miroslav, vi se pare chestiunea asta. Am încercat să intru pe site-ul institutului Levantul pentru că la telefon răspund foarte greu să vedem exact cu ce se ocupă acest institut de când a fost înființat și până acum. La programe și proiecte am încercat să accesez pagina lor, din păcate apare o eroare nu este încărcat nici un proiect, la secțiunea comunicate de presă, ultimul este cel din 26 decembrie 2017, de altfel de la înființare și până acum doar două comunicate de presă sunt postate acolo, iar la rubrica Menire, Responsabilități, am găsit următoarea frază: **Determină direcțiile științifice și prioritățile unor domenii, nu știm care domenii, și care poate stabili o rețea de contacte și colaborări între cercetătorii români și cei din alte institute de studii avansate din lume, contribuind la o mai mare vizibilitate a cercetării științifice românești. Domnule Miroslav Stavre, care cercetare românească?***

Miroslav Stavre: *Da, e un pic ciudat.*

Saviana Russu: *Dumneavoastră sunteți...și dumneavoastră și domnul profesor Ciobanu faceți parte ca niște cadre didactice din niște universități prestigioase. Cercetarea la dumneavoastră a primit finanțare în ultima vreme pe vreun proiect de la statul român?*

Miroslav Stavre: *Da, sigur, Universitatea București a câștigat niște competiții finanțate de Ministerul Educației, mai tot timpul le câștigă, dar sumele acestea, vă spuneam ceva mai devreme, sunt din ce în ce mai mici, în continuare Educația, Sănătatea, în ciuda declarațiilor politice cum că sunt priorități naționale, ele nu primesc dacă vreți finanțare pe măsură sau nici măcar finanțare comparabilă cu alte institute sau instituții sau state ale Uniunii Europene. Acum, m-am uitat și eu pe site-ul institutului de care vorbiți. Eu salut și e bine să avem, nu? Cercetare avansată și institute de cercetare în domenii diverse, dar înțeleg că finanțarea aceasta nu vine de la Ministerul Educației, nu vine, așa cum facem noi, universitățile mari, prin concurs, nu dau cumva socoteală pentru ceea ce fac, ci e un loc și pentru mine destul de obscur,*

m-am uitat și nu am văzut foarte multă activitate și nici rapoarte. De ce vă spun asta, pentru că există și urmează și la Universitatea București, la catedra la care predau să urmeze o evaluare ARACIS pe viu odată la 5 ani și am făcut din nou un raport cu 600 de pagini în care de la modul unde ajung studenții noștri Alumni și până la rezultatele cercetării până la urmă, că astea sunt la fel de importante, cumva dăm socoteală, nu? Suntem finanțați din bani publici..

Saviana Russu: Institutul Levantul la momentul înființării avea 36 de angajați, conform informațiilor pe care le-am găsit în presă, pentru că pe site-ul lor nu există această informație, La compartimentul sau la secțiunea organigramă avem doar o schemă pe care am preluat-o și noi și o afișăm pe ecran, cu foarte mulți directori și vicepreședinți la iată, 36 de angajați, plus încă vreo 30 care vor fi în schema lor, un consiliu științific, un președinte, un vicepreședinte, un secretar general, un colegiu director și mai departe, dacă mă ajută colegii vom vedea că avem inclusiv un director general care iată ce oameni și ce structuri au în subordine. Cum vi se pare schema asta într-un institut de stat, de cercetare, domnule Ciobanu?

Radu Ciobanu: Este o organigramă care pare destul de vastă, deci cu alte cuvinte institutul înseamnă că trebuie să se ocupe cu cercetări avansate cu cercetări care ar veni în beneficiul societății. Și la Academia de Studii Economice oricând există o finanțare din partea ministerului Educației pentru o cercetare la final trebuie raportate. Trebuie raportate în primul rând realizările din acel proiect de cercetare, ce am obținut și dacă acest institut nu face astfel raportări periodice ce s-au întâmplat cu acei bani, cu acele finanțări, este deja un semn de întrebare.

Saviana Russu: Păi vă spun că am încercat să aflăm și noi pe site-ul lor și la secțiunea programe și proiecte nu e afișat nimic, tocmai de aceea am pus pe ecran ce afișează site-ul, ca să nu existe nici un dubiu. Deci aproximativ 1650 de euro pe zi cam atât este bugetul acestui institut finanțat de stat, conform proiectului inițial și bugetului alocat funcționării.

Radu Ciobanu: Este o sumă destul de mare, nu putem să ne comparăm la Academia de Studii Economice cu aceste finanțări pe zi, dar e foarte important ce se întâmplă cu acei bani și care sunt realizările acestui institut. De ce crezi că nu sunt atât de transparente aceste informații și care este menirea institutului, el a fost de multe ori în opinia unor specialiști în domeniu, aviz Academia Română, contestat.

Dan Bucura: Trebuie să mă predau, îți mărturisesc că în vreme ce citeai toate atribuțiile și tot ce se leagă de institut mi-am dat seama că după 21 de ani de presă fac acum, anul acesta, nu știu și nu am auzit de institutul respectiv. Asta e. Recunosc, nu știu ce face. Habar n-am.

Saviana Russu: Păi ți-am citit...

Dan Bucura: Da, am fost ca buretele, am stat și am ascultat fiecare cuvânt din fișa postului.

Saviana Russu: Activitatea de cercetare științifică se va desfășura în cadrul Departamentelor Istoria Culturilor și Civilizației Levantului, Conservarea Patrimoniului Natural și Cultural al Levantului, Diplomația Culturală în spațiul Levantului.

Dan Bucura: M-am liniștit. Acum pot să spun că mi-am dat și eu seama, e vorba de o instituție cu atribuții în domeniul cercetării și am găsit și explicația

pentru această creștere a finanțării, că până la urmă angajarea unui plus de oameni înseamnă creșterea finanțării. Probabil că primul ministru al României care are mari probleme în ceea ce privește percepția și exprimarea în limba română în anumite domenii, finanțează pe această cale un institut de cercetare în așa fel încât poate își va spăla o parte din păcate, în ceea ce privește celelalte carențe pe domenii similare. Medicină, să ne amintim, cu imunoglobina și globulina, cu sportul, să ne amintim, că nici acolo nu stă prea bine, și atunci s-a fixat Guvernul României prin ordinul primului-ministru pe o zonă din asta, în domeniul cercetării Levantului. Să fie primit.

Saviana Russu: **Dar de ce la unii se poate coordona asemenea angajări publice iar la alte instituții angajările sunt blocate?**

Dan Bucura: *Posturile la stat în România până la 1 ianuarie anul acesta au fost complet blocate, iar acum deblocarea s-a făcut foarte lent spre deloc ca să spun așa, numai cu voie directă de la primul ministru și spun gurile rele, nu am această probă, dar spun gurile rele, cu voie direct de la Liviu Dragnea. Marele tătuc al guvernării. Așa o fi, dar până la urmă e o realitate. La orice instituție publică dacă te duci și spui, bă, câte angajări ați făcut de la 1 ianuarie 2018 până astăzi o să dea toți din cap, domle avem niște scheme, niște...astea, facem, pregătim concursuri, nu a făcut niciunul. Aici, din start, 29 de bucăți. Constatăm azi. E o găselniță în povestea asta, dar repet, nu am încă abilitatea s-o simt și s-o descopăr. Nu știu ce merită sau de ce trebuie să le facă acest cadou până la urmă domnilor de la institutul cu pricina, dar Guvernul este dincolo de puterea noastră de înțelegere, trebuie să ne uităm și ca și profani să așteptăm să vedem decriptarea acestui fenomen ultranatural.*

Saviana Russu: *Asta este România, acesta e peisajul pe care ni-l oferă zi de zi, vă mulțumesc, domnilor, foarte mult, pentru prezența la această emisiune, eu sunt Saviana Russu...*

Pe parcursul dezbaterii sunt date imagini de pe site-ul Institutului de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului, cu organigrama acestuia.

Știrea mai este reluată la emisiunea de știri Prime Time News, de la ora 20.00.

În urma analizării și viziunii înregistrărilor edițiilor emisiunilor informative difuzate în data de 15.04.2018, ce au făcut obiectul raportului de monitorizare, membrii Consiliului au constatat că difuzarea informațiilor prezentate sub titlul « Sinecura pentru Emil Constantinescu », referitoare la organizarea și funcționarea « Institutului Levantului » s-a făcut cu încălcarea prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului și art. 64 alin. (1) lit. b) din Codul audiovizualului.

Potrivit normelor citate, radiodifuzorul avea obligația de a asigura informarea obiectivă a publicului, prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor, și să favorizeze libera formare a opiniilor, obligație în virtutea căreia informațiile referitoare la un subiect, fapt sau eveniment trebuie să fie corecte, verificate, prezentate în mod imparțial și cu bună-credință.

Or, în urma analizării conținutului știrilor difuzate sub titlul “Sinecură pentru Emil Constantinescu” și al dezbaterilor prilejuite de difuzarea acestora, membrii Consiliului au constatat că, pornind de la informația potrivit căreia la Institutul Levantului au fost scoase la concurs 29 de posturi, fără a proceda la o minimă documentare și verificare prealabilă a informațiilor aduse la cunoștința publicului, radiodifuzorul a prezentat știrea

sub un titlu tendențios, lipsit de imparțialitate, de natură a influența percepția publicului cu privire la înființarea, organizarea și funcționarea Institutului Levantului.

De asemenea, Consiliul a constatat că difuzarea informațiilor referitoare la organizarea și funcționarea Institutului Levantului s-a făcut fără solicitarea și prezentarea unor puncte de vedere pertinente, care să aparțină reprezentanților acestui institut și care să lămurească publicul cu privire la aspectele aduse în atenția sa, în condițiile în care știrea nu dovedea un caracter de noutate absolută care să impună difuzarea sa în regim de urgență.

Mai mult, o minimă verificare și prezentare a prevederilor actului normativ privind înființarea Institutului a cărei funcționare era adusă la cunoștința publicului în cadrul știrilor prezentate de radiodifuzor ar fi asigurat o informare verificată și realizată cu bună-credință, care să asigure posibilitatea publicului de a-și forma în mod liber propria opinie, în condițiile în care în prezentare s-a indus ideea că respectiva instituție are alocate importante fonduri bugetare și beneficiază de un regim preferențial, deosebit de cel al altor instituții.

Conform reclamațiilor înregistrate cu privire la aceste informații, membrii Consiliului științific, al cărui președinte este Emil Constantinescu, nu sunt remunerați. De asemenea, referitor la informația conform căreia: „în timp ce angajările la stat sunt blocate, la Institutul Levant au fost scoase la concurs aproape 30 de posturi” – în reclamație se menționează că, în fapt, Institutul de Studii Avansate pentru Cultura și Civilizația Levantului și-a început activitatea la sfârșitul anului trecut și 29 din cele 36 de posturi prevăzute în organigramă nu puteau fi scoase la concurs până la aprobarea de către Guvern a unui Memorandum (13 aprilie 2018).

În calitate de garant al interesului public, Consiliul consideră că radiodifuzorii au obligația de a prezenta în mod corect, imparțial și echilibrat subiectele, faptele și evenimentele aduse în atenția telespectatorilor.

Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, în Rezoluția nr. 1003/1993 cu privire la etica jurnalistică, precizează că presa este obligată să se supună unor principii etice, ferme, prin care se garantează libertatea de exprimare și dreptul fundamental al cetățeanului de a primi informații corecte și opinii sincere, iar difuzarea știrilor trebuie să fie bazată pe adevăr, asigurată prin mijloace adecvate de verificare și demonstrare și pe imparțialitate în prezentare, descriere și narare.

Pentru toate aceste considerente, având în vedere aspectele constatate, ținând cont de criteriile legale de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 10.000 lei.

Supusă la vot, propunerea de amendare a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul dispozițiilor art. 90 alin. (1) lit. h) și alin. (2) și ale art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 30.8/27.03.2001, eliberată la data de 30.04.2013 și decizia de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011, eliberată la 30.04.2013, pentru postul REALITATEA TV) **se sancționează cu amendă în cuantum de 10.000 lei** pentru încălcarea prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 64 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 10.000 lei postul REALITATEA TV, deoarece, știrile și informațiile referitoare la “Institutul Levantului”, difuzate în cadrul unor ediții ale emisiunilor informative din data de 15.04.2018, nu au asigurat informarea corectă, imparțială și cu bună-credință și nu au favorizat libera formare a propriei opinii a publicului, așa cum impun prevederile art. 3 din Legea audiovizualului și cele ale art. 64 din Codul audiovizualului.

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Întocmit, Serviciul juridic și reglementări,
Șef serviciu Ciobanu Dumitru